

INTEGRAREA COMUNICĂRILOR MEDIATICE ÎN PROCESUL DIDACTIC

INTEGRATION OF MEDIA COMMUNICATIONS IN THE DIDACTIC PROCESS

Tamara VERINGA, profesoară,
IP Liceul Teoretic „Orizont” din Chișinău
ORCID: 0000-0002-4366-5841
tamara.veringa@gmail.com

Tamara VERINGA, teacher,
„Orizont” TL of Chisinau

CZU: 37.022:91

DOI: 10.46727/c.v4.21-22-03-2024.p195-199

Abstract. The geography teacher toils to build the Temple of Education, resonating with the Sustainable Development Goals enunciated globally. As a teacher, he succeeds in creating the constructivist didactic approach by actively organizing the students in the lesson, guiding them to analyze welcome media communications in the context of the studied subject. The discipline of Geography is a "magnet" of media information of the type Man - Nature - Society, in which numerous concepts are aligned: laws, rights, democracy, participation, responsibility. Thus, the student becomes a consumer of media information. The purpose of their integration in the didactic process is multivalent: to familiarize students with the rational use of their natural resources, respecting environmental legislation and educating the friendly relationship of man with the environment, addressing the principle of sustainable education and knowledge of national and global values, promoting peace, good and protecting the quality of the environment. Media communications, being in tandem with the thematic contents in the geography teaching-learning-evaluation process, facilitate the development of students' critical spirit and self-evaluation, forming their attitudes and values.

Keywords: media communication, natural resources, critical thinking, environmental education, human rights

Introducere

Profesorul de geografie are menirea să contribuie la formarea culturii informaționale a elevului. În cadrul lecțiilor, profesorul conduce elevul pe potecile mediului natural și antropic, ajutându-l să determine gradul de asigurare a statelor lumii cu resurse naturale, condițiile economice de dezvoltare și cultura popoarelor. Considerăm integrarea comunicărilor mediatice în procesul de învățare-predare-evaluare una din problemele didacticii geografiei. Astfel, învățământul formal și non-formal se împletesc promovând și educând învățarea pe parcursul întregii vieți. O problemă majoră în contextul integrării comunicărilor mediatice ar fi propria protejare și protejarea elevilor de manipulare și dezinformare. Comunicările mediatice ar putea fi folosite, după părerea mea, la orice etapă a lecției, uneori cu rol de captare a atenției, alteori – ca studiu de caz, familiarizând elevii cu evenimentele din societățile competitive, cu legislația de mediu, cu faptele bune, prietenoase mediului și cu faptele care contravin legislației.

Totodată, prin intermediul comunicărilor mediatice, promovez cunoașterea drepturilor omului, realizând sarcini de învățare cu diverse conținuturi tematice din perspectiva dezvoltării sustenabile. Integrând comunicările mediatice le lecțiile de geografie, scot în evidență relația om-mediu, sensibilizez elevii prin cunoașterea acțiunilor umane/antiumane asupra mediului și

relația om-societate, prezentând exemple de bune practici ale economiei durabile ca elevul să privească mediul natural și mediul antropoc ca părți inseparabile ale planetei Pământ.

Disponem de numeroase canale de informare, apar noutăți din clipă în clipă, profesorul de geografie se află, în acest sens, într-o situație delicată. Pentru informare are nevoie de timp. La drept vorbind, nici nu are datoria să fie la curent cu evenimentele zilei. Și totuși, de cine suntem văzuți noi, profesorii de geografie, când transformă orele de odihnă în ziua de muncă? Cu toate dificultățile suportate, profesorii de geografie integrează predare diverse comunicări mediatice pentru a face lecția „vie”.

Ecopresa, ANICORUPTIE.MD, Radio Europa Liberă, ZiarulNational.Md, NOI.MD, Moldpres ș.a. sunt surse bogate de informare, accesibile și actuale, ce vizează comportamentul omului în mediu, obiceiurile și tradițiile populare, evenimentele sociale. Din discuție cu elevii ciclului gimnazial, am sesizat că majoritatea dintre ei nu sunt interesați de comunicările mediatice de genul enumerat mai sus. Pentru a-i conecta la pulsul vieții din societatea noastră, selectez și integrez în procesul didactic acele comunicări mediatice, care au tangențe cu conținutului tematic studiat.

Metodologia cercetării

Comunicările mediatice sunt „sarea din bucătăria lecției” și pot fi integrate cu succes în orice etapă a demersului didactic. În funcție de potențialul clasei, profesorul decide folosirea aceluiași comunicări mediatice cu scop diferit: de captare a atenției în cadrul evocării sau de structurare a situației-problemă în cadrul realizării sensului, orientând elevii spre cunoașterea legislației de mediu. Discuțiile în baza unei comunicări mediatice poate ajuta, uneori, elevii să descopere noul conținut tematic.

Rezultate și discuții

Tabelul 1. Promovarea cunoașterii drepturilor omului vizavi explorării resurselor acvatice

Clasa	VIII-a
Subiectul	Apele de suprafață. Râurile. Importanța râurilor
Comunicarea mediatică	noi.md Două cazuri de folosire neautorizată a apei din Nistru în scop de irigare
Competența specifică	3. Explorarea unor situații-problemă ale mediului local, regional și global, demonstrând responsabilitate și respect față de natură și societatea umană
Unitatea de competență	3.2. Realizarea studiilor de caz privind soluționarea unor situații-problemă ale mediului natural: la nivel local și național
Etapa lecției	Realizarea sensului
Obiectiv operațional	Elevii sunt capabili să argumenteze modalități inadmisibile de utilizare a resurselor acvatice de către persoanele fizice în baza studierii comunicării mediatice.
Forma de organizare a învățării	Formarea grupurilor
Sarcini de învățare	1. Un proprietar de teren agricol din lunca Nistrului folosește de mulți ani, pentru cultivarea plantelor legumicole, apa din râu pentru irigare. Fiind descoperit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, a fost amendat și i-a fost interzis să utilizeze apa în scopuri personale. Cum credeți, au fost încălcate drepturile cetățeanului, ținând cont că a preluat activitatea de la părinți? Argumentați răspunsul. 2. Un cetățean al Republicii Moldova, întors de la muncă de peste hotare, a investit banii muncii într-o afacere, amenajând ilegal o zonă de sport acvatic și

	<p>agrement pe râul Nistru. Fiind descoperit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, i-a fost interzisă activitatea. Cum credeți, au fost încălcate drepturile cetățeanului de a munci în țara natală? Argumentați răspunsul.</p> <p>3. Un proprietar de teren agricol din lunca Prutului a deschis o minifabrică de producere a conservelor de legume, folosind apa râului pentru producere și deversarea apei uzate. Fiind descoperit de Inspectoratul pentru Protecția Mediului, a fost amendat și interzisă folosirea resursei acvatice în scopuri personale. Cum credeți, au fost încălcate drepturile cetățeanului? Argumentați răspunsul.</p>
--	--

Tabelul 2. Promovarea cunoașterii drepturilor omului vizavi explorării resurselor naturale

Clasa	IX-a
Subiectul	Resursele de sol și substanțele minerale utile
Comunicare mediatică/ sursa	„Extragerea ilegală a nisipului”. Descoperire făcută de Inspectoratul Ecologic de Stat și Poliția Republicii Moldova
Scopul integrării comunicării mediatice în demersul lecției	Familiarizarea elevilor cu Legea Protecției Solului și Legea Extragerii Substanțelor Minerale Utile
Competența specifică	3. Explorarea unor situații-problemă ale mediului local, regional și global, demonstrând responsabilitate și respect față de natură și societatea umană.
Unitatea de competență	3.2. Deducerea unor măsuri de soluționare a situațiilor-problemă ale mediului la nivel local și național
Etapa lecției	Realizarea sensului
Obiectivul operațional	Elevii sunt capabili să aprecieze solul și substanțele minerale utile ca valoare națională, explorarea cărora este făcută în corespundere cu Legea Protecției Solului și Legea Extragerii Substanțelor Minerale Utile.
Situație-problemă	Un proprietar de teren agricol a observat pe o pantă a ogorului o șuviță gălbuie. Săpând, a dat de nisip calitativ pentru construcție. A început să scoată nisipul și să-l vândă la un preț mai ieftin decât cel comercializat de autoritățile specializate. În procesul muncii polua intens solul, amestecându-l cu roca maternă. Avea mulți cumpărători, însă Inspectoratul de Mediu, descoperindu-l, i-a interzis comercializarea și l-a amendat. Cum credeți: i-a fost încălcat dreptul cetățeanului, ținând cont că desfășura activitatea pe terenul ce-l deținea legal? Care legi, în opinia voastră, au fost încălcate de proprietarul terenului?

Tabelul 3. Informarea elevilor cu privire la evenimente culturale organizate la nivel național

Clasa	IX-a
Subiectul	Viticultura și industria vinicolă
Comunicarea mediatică/sursa	Concursul Național „Vinul Moldovei”- ediția a II, sursa MOLDPRES
Scopul integrării comunicării mediatice în demersul lecției	Informarea elevilor cu privire la evenimente culturale vinicole organizate la nivel național
Competența specifică	5. Valorificarea patrimoniului natural sub aspect antreprenorial, demonstrând spirit civic
Unitatea de competență	5.1. Estimarea impactului uman asupra patrimoniului natural și cultural din perspectiva dezvoltării sustenabile
Etapa lecției	Extindere
Obiectivul operațional	Elevii sunt capabili să aprecieze importanța industriei vinicole în cadrul economiei naționale în baza evenimentului cultural organizat la nivel național.
Numărul vinărilor participante	60 de vinării din țară, 307 de mostre de vinuri prezentate la concurs
Juriul concursului	30 de experți străini și locali
Rezultatele concursului	92 de medalii, dintre care șase au obținut Marea medalie de aur, 80 – medalia de aur și șase vinuri – medalia de argint.
Discurs motivant: Ștefan Iamandi, directorul Oficiului Național al Viei și Vinului	„Nu există îndoială că <i>Vinul Moldovei este ambasadorul țării noastre în întreaga lume</i> , iar prezența unor nume importante din domeniul vinicol mondial aici, la Chișinău, este o dovadă a respectului și a recunoașterii pentru munca noastră. Competiția «Vinul Moldovei» nu este doar aprecierea calităților excepționale ale vinurilor noastre, ci și un moment important care vine să celebreze tradițiile noastre vinicole, sufletul Moldovei și măiestria vinificatorilor.”
Noutate editorială/importanță	„Ghidul Vinului”. Autori: Snejana Muntean, Ivan Muntean, editura Moldpresa Grup, 2023. Cartea conține numele tuturor vinărilor din țară și a fost lansată în premieră, de Ziua Națională a Vinului în 2023. Volumul prezintă istoria vinărilor și promovarea <i>turismului vinicol</i> .

Tabelul 4. Integrarea comunicării mediatice cu rol de promovare a obiectivelor turistice

Clasa	IX-a
Subiectul	Obiective turistice
Comunicarea mediatică	Moldovenii.md Arcul Geodezic STRUVE
Competența specifică	5. Valorificarea patrimoniului natural sub aspect antreprenorial, demonstrând spirit civic
Unitatea de competență	5.1. Estimarea impactului uman asupra patrimoniului natural și cultural din perspectiva dezvoltării sustenabile
Etapa lecției	Extindere
Obiectiv operațional	Elevii sunt capabili să descrie importanța turistică a Punctului Geodezic Struve din satul Rudi, în baza informației din comunicarea mediatică.
Monument geodezic	Punctul Geodezic Struve, unicul monument din Republica Moldova inclus în lista UNESCO.
Anul includerii în patrimoniul UNESCO	15 iulie, 2005
Localizare	Satul Rudi, Soroca

Ceremonia de inaugurare	Punctului Geodezic Struve în Republica Moldova a fost inaugurat pe 17 iunie 2006. Au participat savanți și alte personalități din țară și din Europa.
Importanță națională și internațională	Obiectiv turistic inclus în lista UNESCO
Scopul creării Arcului Geodezic Struve	Meridian folosit ca reper în secolul al XIX-lea timp de 40 de ani pentru efectuarea măsurărilor terestre și alcătuirea hărților internaționale, realizare remarcabilă științifică și tehnică a acelei vremi.
Lungimea Arcului Geodezic Struve	Are peste 2820 km (în prezent) și este constituit din 34 puncte de observație incluse în Patrimoniul UNESCO din 2004.
Țările prin care este trasat Arcul Geodezic Struve	Norvegia, Suedia, Finlanda, Rusia, Estonia, Letonia, Lituania, Belarus, Ucraina și Republica Moldova
Aspectul Arcului Geodezic Struve	O rețea de 265 de puncte care reprezintă cuburi de piatră de 2m ² plasate în pământ
<i>Activități de învățare</i>	1. Înscrieți pe harta-contur Punctul Geodezic Struve din Republica Moldova, determinați coordonatele geografice ale punctului dat. 2. Calculați întinderea teritoriului de la Chișinău până la Punctul Geodezic Struve de la Rudi, Soroca, în grade și kilometri, aplicând rețeaua de grade și scara Hărții fizice a Republicii Moldova.

Concluzie

1. Profesorul de geografie este exploratorul comunicărilor mediatice relevante pentru organizarea procesului didactic.
2. Integrarea comunicărilor mediatice în procesul didactic plasează elevul concomitent în două medii educogene: formal și non-formal, modelându-i personalitatea cognitiv, afectiv și comportamental.
3. Sarcinile didactice structurate în baza comunicărilor mediatice stau la baza dezvoltării gândirii critice și abilităților de comunicare asertivă.

BIBLIOGRAFIE

1. Curriculum național la Geografie, clasele VI-IX. Chișinău: Lyceum, 2020.
2. Handrabura, L., Grîu, N. Educație pentru Media, Manual pentru clasa X/XI, Chișinău, 2019